

Lengyel útkeresés GMF segítséggel

2009. november 25-26. között nemzetközi konferenciát rendeztek Gniewinoban, melynek az adta aktualitását, hogy Lengyelország új atomerőmű építését tervezi.

Érdekes megkeresés érkezett az elmúlt év végén a Nukleáris Létesítmények körüli Európai Önkormányzatok Szövetségének (GMF) spanyolországi központjába. Gniewino polgármestere Zbigniew Walczak, azzal a kéréssel fordult a nemzetközi szervezethez, hogy egy az általuk megrendezésre kerülő konferencián segítsen bemutatni a lakosság és az atomerőművek kapcsolatát, a lehetséges együttműködési módokat, az előnyöket és az esetleges hátrányokat, amelyet egy nukleáris létesítmény jelenthet az őt körülvevő régióra.

A kérés azért volt szokatlan, mert ez volt az első alkalom, amikor egy olyan ország fordult a GMF-hez kéréssel, ahol jelenleg még nem üzemel atomerőmű. A GMF természetesen örömmel tett eleget a megkeresésnek, hiszen a lengyel példa jól mutatja, hogy a lakosságot már a döntéshozatal előtt jóval korábban be kell vonni a folyamatokba.

A házigazdák számára annál is inkább fontos volt a külföldi lakossági vélemények megismerése, mivel Gniewino a Balti-tenger közelében fekszik, a tengerpart pedig kiemelt turisztikai övezetnek számít az országban. Ezért kíváncsiak voltak arra, hogy más országokban milyen hatással van például egy atomerőmű közelsége a turizmusra.

A GMF három tagországot: Spanyolországot, Hollandiát és Magyarországot kérte fel a lakosság és a közelében levő atomerőművek közötti kapcsolatrendszer bemutatására.

Mariano Vila d' Abadal, a GMF spanyol főtitkára arról számolt be, hogy országában az atomerőmű és a lakosság békésen megfér egy-más mellett. Nyaranta ezek fürdőznek a Costa Brava tengerpart azon szakaszán, amelynek közvetlen közelében atomerőmű található. Jap Gelok, a hollandiai Borsele város polgármestere bemutatta a térséget, ahol az atomerőmű régóta fontos szereplője az ipari tevékenységnek. Elmondta, hogy az atomerőmű több száz embernek ad munkát és közvetve még több család megélhetését biztosítja. A problémamentes üzemelés következtében pedig az emberek elfogadták az atomerőmű jelenlétét.

Dohóczki Csaba, a Társadalmi Ellenőrző és Információs Társulás (TEIT) képviselőjében részletesen beszélt a paksi atomerőmű és a közvetlen közelében levő településeket tömörítő társadalmi szervezet közel két évtizedes kapcsolatáról. A TEIT történetének és tevékenységének bemutatása mellett az előadásban kiemelt hangsúlyt kapott az atomerőmű társadalmi, gazdasági szerepvállalása, amely nagy-mértékben hozzá járul a térség fejlődéséhez.

A konferencián a lengyel, ipari minisztérium képviselője kijelentette, hogy a közelmúltban elfogadott új energiapolitika a szénfelhasználás csökkentését irányozza elő.

Jelenleg a villamosenergia-termelés 96%-át széntüzelésű erőművekben állítják elő. A cél a szén felhasználástól való függőség és egyben a szén-dioxid kibocsátás csökkentése. Az új energiapolitika az atomenergia alkalmazását is támogatja. A tervek szerint Lengyelország első atomerőműve 2020-ban kezdené meg üzemelését. A lehetséges atomerőmű egyike helyszíne a konferenciának helyt adó Gniewino / Zarnowiec térsége. Ezen a területen az 1980-as években már folyamatban volt egy atomerőmű építése, de azt a rendszerváltás során leállították és azóta sem fejezték be. A konferencia résztvevői megtekintették az egykori építési területet, amely ma ipari parkként működik.

A gniewinoi konferencia egyben vitaindító fórum is volt. A rendezvényen megjelentek a lengyel kormány illetékes vezetői, európai uniós képviselők, a környék és az atomerőmű további lehetséges helyszínének polgármesterei, önkormányzati képviselői, a műszaki tudományos élet képviselői, egyetemek, főiskolák tanárai, hallgatói, valamint a lakosság érdeklődő tagjai. A konferencián különböző vélemények hangzottak el, melyek részben az atomenergetika mellett, részben pedig a megújuló energiaforrások minél nagyobb arányú alkalmazása mellett érveltek.

Dohóczki Csaba